ଶ୍ରୀମତୀ ଚରଣଜିତ୍ କୌର

ବନାମ

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

21 ଜାନୁଆରୀ, 1994

[ପି. ବି. ସାୱନ୍ତ ଏବଂ ଏନ୍. ପି. ସିଂହ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନ: ଅନୁଚ୍ଛେଦ 21 ଏବଂ 32 - କ୍ଷତିପୂରଣ - ରହସ୍ୟମୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସେନା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ - ତଦନ୍ତରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ସନ୍ଧାନ ଯେ ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ ସାମରିକ ସେବା ଉପରେ ଆରୋପ ଲଗାଯାଇନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଗୋପନୀୟ ବୋଲି ବିବୃତିକୁ ଆବେଦନକାରୀ-ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନାହିଁ - ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ଏବଂ ଶିଶୁ ଭତ୍ତାର ଦାବିକୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା କାରଣ ଆବେଦନକାରୀ ଏହା ସ୍ଥିର କରିପାରିନଥିଲେ ଯେ ମୃତ୍ୟୁ ସାମରିକ ସେବା କାରଣରୁ କିମ୍ବା ସାମରିକ ସେବା ସମୟରେ ହୋଇଥିଲା - ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା, ଅଧିକାରୀ ଜଣକ ଚାକିରିରେ ଥିବାବେଳେ, ରହସ୍ୟମୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ - ସାମରିକ ସେବା କାରଣରୁ ଏବଂ ଅତ୍ୟଧିକ ଗୁରୁତର ହୋଇ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା - ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ଏବଂ ଶିଶୁ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ଆବେଦନକାରୀ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି - କ୍ଷତିପୂରଣ ଭାବରେ 6 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ - ଶପଥ ପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ନୈମିତ୍ତିକ ଶୈଳୀକୁ ସମାଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା - ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ତଦନ୍ତ କରାଯିବ - ସ୍ଥଳ ସେନାଧ୍ୟକ୍ଷ ଏହି ମାମଲାର ଯାଞ୍ଚ କରିବେ

ସେନାର ଜଣେ ମେଜର ଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ରହସ୍ୟମୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ-ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଏକ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ ବିବୃତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ବ୍ୟାପକ ପୋଡ଼ାଜଳା ଯୋଗୁଁ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

7 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପରେ, ଏବଂ ଅନେକ ଚିଠି ପରେ, ତାଙ୍କୁ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କରାଯାଇଥିବା ତଦନ୍ତରୁ ଏହା ଜଣାପଡିଛି ଯେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ ସାମରିକ ସେବା ଉପରେ ଆରୋପ ଲଗାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ଏବଂ ଶିଶୁ ଭତ୍ତା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଦାବିକୁ ଏହା ଅବଗତ କରାଇ ଜୁଲାଇ 1985 ରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ସେ ଉକ୍ତ ଆଦେଶରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥାଆନ୍ତି ତେବେ ସେ 6 ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଅପିଲ

କରିପାରିବେ । ତଦନ୍ତ ବିବୃତିର ଏକ ନକଲକୁ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୋପନୀୟ ଦସ୍ତାବିଜ ବୋଲି କହି ତାହା ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ଏବଂ ଶିଶୁ ଭତ୍ତା ଦାବି କରି ଆବେଦନକାରୀ-ପତ୍ନୀ ଏହି ଅଦାଲତର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ 7,50,000 ଟଙ୍କାର କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି କରିଥିଲେ ।

ଅନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପେନସନ ଏବଂ ଭତ୍ତା ଦେବାକୁ ମନା କରିନାହାଁନ୍ତି, ବରଂ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ସମୀକ୍ଷା ଦାଖଲ କରିବାରେ ସେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ଅଫିସରଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହତ୍ୟା ନା ଆତ୍ମହତ୍ୟା ତାହା ତଦନ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ପ୍ରମାଣ କରିପାରିନଥିଲା ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରି, ଏହି ଅଦାଲତ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ: 1. ଆରମ୍ଭରୁ ହିଁ, କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଆଚରଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟିତ୍ୱହୀନ ଅଟେ । ରହସ୍ୟମୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା ବୋଲି ଅଭିଯୋଗରେ ଯଥେଷ୍ଟ ତଥ୍ୟ ରହିଛି । ଅଧିକନ୍ତୁ, କୌଣସି ତଦନ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ପରି ମନେ ହେଉନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି ହୋଇଥାଏ, ଏହାର ଫଳାଫଳକୁ ଗୁପ୍ତ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଯେ ଦାୟିତ୍ୱବାନ ସେନା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଏପରି ଏକ ଘଟଣା ଘଟିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ତଦନ୍ତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ ଏହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଅଣଦେଖା କରାଯିବା ଅଧିକ ଚକିତ କରିବା ଭଳି ବିଷୟ ଅଟେ । ଏହି ମାମଲାରେ ଏକ ଭଲ ଆଲୋଚନା ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ରହିଛି, ଯାହାର ଉତ୍ତର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ଏହି ତଥ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ଅଟେ ଯେ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ମାମଲାକୁ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବହେଳା ଏବଂ ନିନ୍ଦନୀୟ ଗୁରୁତ୍ୱହୀନତା ସହିତ ପରିଚାଳନା କରାଯାଇଛି । ଏହା ଏପରି ଏକ ବିଷୟ ଅଟେ ଯାହାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ତଦନ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ସ୍ଥଳ ସେନାଧ୍ୟକ୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

2. ମାମଲାର ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ, ଏହି ଉପସଂହାରରେ ଉପନୀତ ହେବା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ଚାକିରିରେ ଥିବାବେଳେ ଅଧିକାରୀଜଣକ ରହସ୍ୟମୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସାମରିକ ସେବା କାରଣରୁ ଏବଂ ଅତ୍ୟଧିକ ଗୁରୁତର ହୋଇ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା । ସମ୍ପୃକ୍ତ

କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ତରଫରୁ ଅପରାଧିକ ତ୍ରୁଟି ଏବଂ ପ୍ରଦତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ପାଇଁ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ *ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ* **ଭାବେ ସନ୍ଧାନଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।**

3. ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, 23 ଜୁନ୍ 1978 ରୁ, ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖରୁ ଆବେଦନକାରୀ 12% ସୁଧ ହାରରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ଏବଂ ଶିଶୁ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି ।

6,00,000 ଟଙ୍କା ପରିମାଣର କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି ।

4. କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଶପଥ ପତ୍ର ଅତ୍ୟନ୍ତ ନୈରାଶ୍ୟଜନକ ଢଙ୍ଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଏଥିରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିବା ଭାଷା ଏବଂ ବ୍ୟାକରଣଗତ ତଥା ବାସ୍ତବଗତ ଭୁଲରୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି, ଏବଂ ଏହା ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ବିବୃତ୍ତିରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ।

ମୂଳ ଅଧିକାରିତା: ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ (ଦେୱାନୀ) ସଂଖ୍ୟା 45/1989 ।

(ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ)

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏମ୍. ସି. ଧିଙ୍ଗରା ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଭି. ଭି. ୱାଜେ, ଏ. ଏସ୍. ଭାସ୍ମେ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ଏ. ସୁଭାଶିନୀ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ସାୱନ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । 1. ଏହି ମାମଲା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଘୋର ଅବହେଳା ଏବଂ ସମ୍ବେଦନହୀନତାର ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଦାହରଣ ଅଟେ ଏବଂ ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଜଣେ ସେନା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିଧବା ପତ୍ନୀ ଏବଂ ଦୁଇ ନାବାଳକ ସନ୍ତାନଙ୍କୁ ଅବର୍ଣ୍ଣନୀୟ ମାନସିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଏବଂ ଶାରୀରିକ ତଥା ଆର୍ଥିକ କଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଉଦାସୀନତା ଏବଂ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନୈରାଶ୍ୟଜନକ ମନୋଭାବ ଏପରିକି ଏହି ଅଦାଲତର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ଏବଂ ପିଟିସନର ଜବାବରେ ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ ଦାଖଲ କରିଥିବା ସତ୍ୟପାଠରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ରୂପେ ଲେଖାଯାଇଛି ।

2. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ମୁଖବେନ୍ ସିଂହ ପ୍ରାୟ 13.10.1963 ତାରିଖରେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା-କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ 1.6.1968 ତାରିଖରେ

ଭାରତୀୟ ସେନାରେ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ 24.5.1978 ତାରିଖରେ ମେଜର ପାହ୍ୟାକୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିଲେ । ପଦୋନ୍ନତି ପରେ, ତାଙ୍କୁ 10.6.1978 ତାରିଖରେ କାରଗିଲରେ ନିଯୁକ୍ତି ମିଳିଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, 12.6.1978 ତାରିଖରେ ସେ ଛାତିରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ହେଉଥିବା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ 16.6.1978 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କୁ ଲେହକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ରୋଗ ନିରୂପଣରୁ ଏହା ଇସ୍କେମିକ ହୃଦରୋଗ ବୋଲି ଜଣା ପଡିଥିଲା । 1971 ରେ ମୁଖବେନ୍ ସିଂହଙ୍କୁ ବିବାହ କରିଥିବା ଆବେଦନକାରୀ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସମୟରେ ମିରଟରେ ତାଙ୍କ ଦୁଇ ପିଲା- 1972 ରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବା ଏକ ଝିଅ ଏବଂ 1975 ରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବା ଏକ ପୁଅ, ଙ୍କ ସହ ରହୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଅସୁସ୍ଥତା ବିଷୟରେ ସୂଚନା ପାଇବା ପରେ, ସେ 16.6.1978 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ଶୀଘ୍ର ଲେହ ଯାଇଥିଲେ । ବହୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମୁଖବେନ୍ ସିଂହଙ୍କୁ, ଯିଏ ସେତେବେଳେ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଥିଲେ, ଯେଉଁଠାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ଜୀବନ ରକ୍ଷାକାରୀ ଚିକିତ୍ସା ନଥିଲା, ଭେଟିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଏକ ସଂକଟାପନ୍ନ ଅବସ୍ଥାରେ ପାଇଥିଲେ । ସେ ଏକୁଟିଆ ଚଳପ୍ରଚଳ କରିପାରୁନଥିଲେ । ଉପଯୁକ୍ତ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଅମ୍ବାଲା କିମ୍ବା ଶ୍ରୀନଗର ସାମରିକ ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସ୍ଥିତିରେ ବିମାନ ସହାୟତାରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରିବାକୁ ଉଭୟ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ଏହି ଅନୁରୋଧକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ତାଙ୍କୁ ସେଠାରୁ ବାହାର କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେ ନିଜ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଶ୍ରୀନଗରକୁ ଯାଇପାରିଥାନ୍ତେ । ସେହି ଅନୁରୋଧକୁ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ତାଙ୍କୁ ସାମରିକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରର ଧମକ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବହୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନା ଏବଂ ନିବେଦନ ପରେ, 19.6.1978 ତାରିଖରେ ଜଣେ ଡାକ୍ତର ମେଜର ବୋଫାଲୋ ମୁଖବେନ୍ ସିଂହଙ୍କୁ ଲେହରୁ ଅମ୍ବାଲାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ 21.6.1978 ତାରିଖରେ ଅମ୍ବାଲାକୁ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସ୍ଥିତିରେ ବିମାନ ସହାୟତାରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରାଯିବ । କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସହିତ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉ କିନ୍ତୁ ସେହି ଅନୁରୋଧକୁ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ଲେହରୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ଯିବାକୁ ଏବଂ ସେଠାରେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ନେବା ପାଇଁ ଅମ୍ବାଲା ପହଞ୍ଚିବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା ।

3. କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଆଶ୍ୱସ୍ତିରେ ଆବେଦନକାରୀ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନଥିଲେ ଏବଂ 21.6.1978 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତରେ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସ୍ଥିତିରେ ବିମାନରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ନକରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ରହିବେ ବୋଲି ଜିଦ୍ ଧରିଥିଲେ । 21.6.1978 ତାରିଖରେ, ମୁଖବେନ୍ ସିଂହଙ୍କୁ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସ୍ଥିତିରେ ବିମାନ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରାଯାଇନଥିଲା । ତଦନ୍ତ ପରେ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କୁ ଅମ୍ବାଲା ସେନା ଚିକିତ୍ସାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ କମାଣ୍ଡିଂ ଅଧିକାରୀ ଆବଶ୍ୟକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ । ତଥାପି, କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏକ ଆଶ୍ୱାସନା ସହିତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅମ୍ବାଲା ଯିବାକୁ ରାଜି କରାଇଥିଲେ ଯେ 23.6.1978 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସ୍ଥିତିରେ ବିମାନ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯିବ । ତେଣୁ, 22.6.1978 ତାରିଖରେ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ଶ୍ରୀନଗରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଏବଂ ସେଠାରୁ 23.6.1978 ତାରିଖରେ ଉଧମପୁରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । ସେହି ଦିନ ଉଧମପୁର ଯାଞ୍ଚ ଘାଟିରେ ତାଙ୍କୁ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ "ସୁସ୍ଥ" ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ସେ ଲେହକୁ ଫେରିଯିବା ଉଚିତ୍ । ଆବେଦନକାରୀ ପରଦିନ, ଅର୍ଥାତ୍ 24.6.1978 ତାରିଖରେ ଲେହକୁ ଫେରିଯାଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପୋଡ଼ିହୋଇଥିବା ଶବ ଦେଖାଯିବା ପରେ ତାଙ୍କୁ ଏକ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଆଘାତ ଲାଗିବାର ଥିଲା । କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ପୋଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ ତାହା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ କରିନଥିଲେ । ପରେ, କେବଳ ଲେହସ୍ଥିତ ସେନା ଚିକିତ୍ସାଳୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ ପରୀକ୍ଷଣର ଏକ ବିବୃତି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ମୃତ୍ୟୁ "ବ୍ୟାପକ ପୋଡ଼ାଜଳା" ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିଲା ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିଲା ।

4. କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ମୁଖବେନ୍ ସିଂହ କାର୍ଗିଲରେ ଛାତିରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ହେଉଥିବା କହିବା ପରେ ତାଙ୍କୁ 16.6.1978 ତାରିଖରେ ଲେହକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । 22 ଜାନୁଆରୀ 1978 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କୁ ଅମ୍ବାଲାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ସ୍ଥାନାନ୍ତର "ଜରୁରୀକାଳୀନ ନଥିଲା" । ଏହା ମଧ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ମାମଲା ଥିଲା ଯେ ଏହା ମୁଖବେନ୍ ସିଂହ ଥିଲେ, ଯିଏ 23.6.1978 ରେ ବିମାନରେ ଚଢିନଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ସେଦିନ ସେ ରୋଷେଇ ଘରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ପରେ କିରୋସିନି ତେଲ ଯୋଗୁଁ 98 ପ୍ରତିଶତ ପୋଡ଼ିଯାଇଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ଆଘାତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କର ପୋଡ଼ିଯାଇଥିବା ମୃତଦେହ ମିଳିଥିଲା । ଏହା ସେହି ଦିନ 0803 ଘଣ୍ଟାରେ ହୋଇଥିଲା ।

5. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କହିବା ମୁତାବକ, ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ରହସ୍ୟମୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଘଟିଥିଲା, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ସେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ, ସେ ଚଳପ୍ରଚଳ ହେବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏହା ଜ୍ଞାତ ହେଉଛି ଯେ ସେ ନିଜେ କିପରି, ସେହିପରି ଜଳିଯିବା ପାଇଁ ବୁଲିପାରିବେ । କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ତାଙ୍କୁ ବାସ୍ତବରେ ସେନା ଡାକ୍ତରଖାନାରୁ ସେନା ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ହେପାଜତରେ ଲେହସ୍ଥିତ ବାୟୁସେନା ଘାଟିକୁ ଅଣାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବିମାନରେ ଚଢିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ହେପାଜତରେ ରଖାଯିବାର ଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଲେହସ୍ଥିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ନେଇ ତାଙ୍କୁ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ମାମଲାର ତଦନ୍ତ କରାଯିବ ଏବଂ ତଦନ୍ତ ପରେ ହିଁ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର ପରିସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ତାଙ୍କୁ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଏହା ପରେ, ତାଙ୍କୁ ତଦନ୍ତର ଫଳାଫଳ ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଇବା ପାଇଁ ସେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଅନେକ ଚିଠି ଲେଖିଥିଲେ; କିନ୍ତୁ କେବଳ ଅଳ୍ପ କିଛି ଚିଠିର ଉତ୍ତର ମିଳିଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ତାଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ବିବୃତି ଉପଲବ୍ଧ ହେବା ପରେ ତାଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ସାତ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପରେ, ତଦନ୍ତର ଫଳାଫଳ ଏହା ଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ ସାମରିକ ସେବାକୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସେ ତଦନ୍ତ ବିବୃତିର ଏକ ନକଲ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେ ଅପିଲରେ ଏହାକୁ ଆପତ୍ତି କରିପାରିଥାନ୍ତେ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ଏବଂ ଶିଶୁ ଭତ୍ତା ଦାବି କରିପାରିଥାନ୍ତେ । ତେବେ ଏହାକୁ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୋପନୀୟ ଦସ୍ତାବିଜ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତାଙ୍କୁ ବିବୃତିର ଏକ ନକଲ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ ।

6. ତେଣୁ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ ଉଭୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ଏବଂ ଶିଶୁ ଭତ୍ତା ତଥା 7,50,000 ଟଙ୍କାର କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି କରି ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ଅଦାଲତର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଛନ୍ତି ।

7. କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, 14.7.1978 ତାରିଖରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ମଞ୍ଜୁର କରିବାର ମାମଲା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦସ୍ତାବିଜ ହେତୁ ଜୁଲାଇ 1985 ରେ ହିଁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଯାଇ ପାରିଥିଲା । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ମାମଲାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିବା ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିଷୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 15 ଜୁଲାଇ, 1985 ର ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ସେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି

ତେବେ ସେ ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲ କରିପାରିବେ । କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀ ଅପିଲ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଅଦାଲତକୁ ଯିବାକୁ ଆଗତ କରିଥିଲେ ।

8. ଉତ୍ତରଦାତା-କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆହୁରି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ମୁଖବେନ୍ ସିଂହଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ତାହା ଗୋପନୀୟ ପ୍ରକୃତିର ଅଟେ । ଏହା ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ ଯେ ଅପିଲରେ ତାଙ୍କର ସଫଳତା ସେହି ମାମଲା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା ଯାହା ତାଙ୍କୁ କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍, ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ସାମରିକ ସେବା କାରଣରୁ କିମ୍ବା ସମୟରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । ଏଥିପାଇଁ ତଦନ୍ତ ବିବୃତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ସେମାନଙ୍କର ସତ୍ୟପାଠ-ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 8 ରେ ସେମାନେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ "ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ଏବଂ ଶିଶୁ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସେମାନଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ସେ ସରକାରଙ୍କୁ ଅପିଲ କରିନଥିଲେ" । ତେଣୁ ଉକ୍ତ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ମାମଲାଟି ହେଉଛି ଯେ ଯେହେତୁ ସେ ସେମାନଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ ଅପିଲ କରିନଥିଲେ, ତେଣୁ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଯେ ପେନସନ୍ ଏବଂ ଭତ୍ତାରୁ ତାଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଯାଇ ନାହିଁ।ଏହା ପ୍ରତୀୟମାନ ହୁଏ ଯେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଯୁକ୍ତିରେ ଭ୍ରଷ୍ଟତା ପାଇଁ କୌଣସି ସୀମା ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ନାହିଁ । ତେବେ, ଏହା ପରେ ତୁରନ୍ତ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 9 ରେ, ସେମାନେ ନିଜକୁ ଖଣ୍ଡନ କରନ୍ତି ଏବଂ ଦର୍ଶାନ୍ତି ଯେ "ନମ୍ରତାର ସହ ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଉଛି ଯେ ସମସ୍ତ ସେନା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ପରିବାରକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ନାହିଁ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା କେବଳ ସେତେବେଳେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ଯେତେବେଳେ ହୋଇଥିବା ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ 22 ମାର୍ଚ୍ଚ 1983 ର ଚିଠି ସଂଖ୍ୟା 1 (1)/81/Pen-C ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ସାମରିକ ସେବାକୁ ଦାୟୀ କିମ୍ବା ଏହା ଦ୍ୱାରା ପରିସ୍ଥିତି ଗୁରୁତର ହୋଇଥାଏ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ତେଣୁ ଶପଥ ପତ୍ରର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 8ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ବିବୃତିକୁ କେବଳ ଆଘାତରେ ଆହୁରି ଅପମାନକୁ ଯୋଗ କରିବା ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ପରେ ଉତ୍ତରଦାତା-କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ମାମଲା ହେଉଛି ଯେ ସେମାନେ 14.7.1978 ତାରିଖରେ ଏକ ତଦନ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଅଧିକାରୀଙ୍କ "ଅଭିଯୁକ୍ତ/ସନ୍ଦିଗ୍ଧ ହତ୍ୟା" ର ଯାଞ୍ଚ ନିମନ୍ତେ ଏହି ମାମଲାକୁ CBI ଦ୍ୱାରା ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ସହିତ GOC- in- Cର ସୁପାରିଶଗୁଡିକ 25.7.1978 ତାରିଖରେ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । 1051 FD Wksp (GREF) ଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଲେହ ର ଜିଲ୍ଲା ପୋଲିସ ଦ୍ୱାରା ଡିସେମ୍ବର 1984 ମସିହାରେ ଏହି

ଦେୱାନୀ ତଦନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ନିମ୍ନୋକ୍ତ କାରଣରୁ, ସେହି ବିଳମ୍ବିତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବିସ୍ତୃତ ତଦନ୍ତ କରିବାରେ ସେମାନଙ୍କର ଅକ୍ଷମତା ପାଇଁ ସେମାନେ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ:

"(a) ବାସ୍ତବ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟଗତ ପ୍ରମାଣ ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ ।

(b) ସାକ୍ଷୀ ଉପଲବ୍ଧ ନାହାନ୍ତି ।

(c) କୌଣସି ମୂଳ ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

(d) ସେହି ସମୟରେ ଆପଣଙ୍କ ମୁଖ୍ୟାଳୟର ଅଧିକାରୀ/କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସେବା ଆଂଶିକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଛି କିମ୍ବା ପଦମୁକ୍ତ ହୋଇଛି ।

(e) ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଯଦି କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିଗତ ପ୍ରମାଣ ଥାଏ, ତାହା ଖୋଜିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହିପରି ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ମତାମତ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ବିଶେଷ କରି ଯଦି ସେଗୁଡ଼ିକ ଗୋପନୀୟ ପ୍ରକୃତିର ହୋଇଥାଏ, ଭାରତ ସରକାର ଏପରି ଅନୁସନ୍ଧାନର (ଏହିପରି ଲିଖିତ) ଫଳାଫଳ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି ।

9. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନରେ ଥିବା ଦୃଢୋକ୍ତି, ଯେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ 21.6.1978 ତାରିଖରେ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସ୍ଥିତିରେ ବିମାନ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇ ନଥିଲା କାରଣ କମାଣ୍ଡିଂ ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କୁ ଅମ୍ବାଲା ସାମରିକ ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇନଥିଲେ, ର ଉତ୍ତରରେ ସେହି ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତା-କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେମାନଙ୍କ ଶପଥ ପତ୍ରର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 13 ରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ "ଯେହେତୁ 22 ଜାନୁଆରୀ 1978 ତାରିଖରେ ଅମ୍ବାଲାର MH OCଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନାନ୍ତରର ସହମତି ମିଳିଥିଲା, ଉକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ 23 ଜାନୁଆରୀ 1978 ତାରିଖରେ ବିମାନ ଅବତରଣ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଏକ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ନଥିଲା ବରଂ MH ଅମ୍ବାଲାରେ ସୁବିସ୍ତୃତ ତଦନ୍ତ ଏବଂ ଅଧିକ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକ ନିୟମିତ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଥିଲା । ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ଯେ ରୋଗୀର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ଚିକିତ୍ସା ପରିଚାଳନାର ଅଂଶବିଶେଷ ଅଟେ ଏବଂ ଏହା ଚିକିତ୍ସା କରୁଥିବା ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ବିଶେଷାଧିକାର ଅଟେ । ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅନିଚ୍ଛା କାରଣରୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରରେ କିଛି ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅଧିକାରୀ 16 ଜାନୁଆରୀ 1978 ତାରିଖଠାରୁ ଜଣେ ଡାକ୍ତରୀ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଥିଲେ ।

10. ଏହା ପରେ ସେମାନଙ୍କର ଶପଥ ପତ୍ରର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ "ବିସ୍ତୃତ ତଦନ୍ତ ଏବଂ ଅଧିକ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅମ୍ବାଲାସ୍ଥିତ MHକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ 22 ଜାନୁଆରୀ 1978 ତାରିଖରେ MH/ଅମ୍ବାଲା କମାଣ୍ଡିଂ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହମତି ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ 23 ଜାନୁଆରୀ 1978 ତାରିଖରେ ବିମାନ ଅବତରଣ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିଲା । *ଅଧିକାରୀ ଜଣକ ବିମାନରେ ଚଢିନଥିଲେ । ସେ ରୋଷେଇ ଘରେ କିଛି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ପରେ* ଯେପରି ଅଭିଯୋଗ ପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି *ତାଙ୍କ ପୋଡ଼ିହୋଇଥିବା ମୃତଦେହ 98 ପ୍ରତିଶତ ପୋଡ଼ି ହୋଇ ଗୁରୁତର ଅବସ୍ଥାରେ ମିଳିଥିଲା । ତେଣୁ ଆଶଙ୍କାର କୌଣସି କାରଣ ନଥିଲା ।*" ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ, ଯେ ତାଙ୍କୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସହ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇନଥିଲା, ର ଉତ୍ତରରେ ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ "ସେନା ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ରୋଗୀଙ୍କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରୁଥିବା ସେବା ବିମାନରେ NOK ଙ୍କ ଯାତ୍ରା ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ନୁହେଁ" । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଉତ୍ତରଦାତା-କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଡିସେମ୍ବର 1984 ରେ ଦେୱାନୀ ଜିଲ୍ଲା ପୋଲିସରୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ବିବୃତି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ ବିଶେଷତ୍ୱ ଦିଗ ସ୍ଥିର କରିବାରେ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଥିବା ପ୍ରତିରକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ମୃତ୍ୟୁ "ଆତ୍ମହତ୍ୟାଜନିତ ମୃତ୍ୟୁ" ଥିଲା କି ତାହା ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ମାମଲାଟିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲ କରିବାକୁ 15 ଜୁଲାଇ 1985 ତାରିଖର ସେମାନଙ୍କ ଚିଠି ଦ୍ୱାରା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିଷୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତା-କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ 1 ଫେବୃଆରୀ 1986 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କ ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ ତଦନ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିବୃତି ତଥା ଡାକ୍ତରୀ ଦସ୍ତାବିଜ ମଧ୍ୟ ମାଗିଥିଲେ ଯାହା 24 ଜୁନ୍ 1986 ତାରିଖର ସେମାନଙ୍କର ଚିଠି ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଏହି ଆଧାରରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଯେ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡିକ ଗୋପନୀୟ ଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତା-କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହତ୍ୟା ନା ଆତ୍ମହତ୍ୟା ତାହା ତଦନ୍ତ ନ୍ୟାୟଳୟ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ପ୍ରମାଣିତ କରିପାରିନଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଉପସଂହାରରେ ଉପନୀତ ହୋଇପାରିନଥିଲେ । ଶେଷରେ, ଉତ୍ତରଦାତା-କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦାବି କରନ୍ତି ଯେ ଉକ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକରେ, ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

11. ପ୍ରଥମତଃ, ଏହି ସତ୍ୟପାଠ-ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଜଣେ ଶ୍ରୀମତୀ ଲୀନା ମୁଖାର୍ଜୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ଯିଏ "ସେନା ଭବନସ୍ଥିତ ସେନା ମୁଖ୍ୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ DAAG/PS-4" ଭାବେ

କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ବୋଲି ଶପଥ ପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ସେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ସେ ମାମଲାର ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଅବଗତ । ସତ୍ୟପାଠର ଶପଥ ନେବା ପାଇଁ ସେ କିପରି ମାମଲାର ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସୁପରିଚିତ ହୋଇଥିଲେ ତାହା ଜଣା ନାହିଁ କିମ୍ବା ସେଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ତଥ୍ୟ ଯେ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଆସି ଶପଥ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ବୋଲି ସତ୍ୟପାଠ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା ପ୍ରଥମତଃ ଏହି ତଥ୍ୟରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ବୟାନକାରୀ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ନାମ ଏବଂ ପଦବୀ ପାଇଁ ମୁଦ୍ରଲିଖିତ ଶପଥ ପତ୍ରରେ ଖାଲି ସ୍ଥାନ ଛାଡି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ହାତଲେଖା ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଯଦିଓ ବୟାନକାରୀ ସାକ୍ଷୀ ଜଣେ ମହିଳା ଅଟନ୍ତି [ଆମେ ତାଙ୍କ ନାମରୁ ଏପରି ବୋଲି ଅନୁମାନ କରୁ], ସତ୍ୟପାଠର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4 ଏହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ "ଉତ୍ତରଦାତା ନମ୍ରତାର ସହ ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କୁ (he) ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରେ ......" କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଶପଥ ପତ୍ର ଅତ୍ୟନ୍ତ ନୈରାଶ୍ୟଜନକ ଢଙ୍ଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଏଥିରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିବା ଭାଷା ଏବଂ ବ୍ୟାକରଣଗତ ତଥା ବାସ୍ତବଗତ ଭୁଲରୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି, ଏବଂ ଏହା ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ବିବୃତ୍ତିରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । ଯଦିଓ ଆବେଦନକାରୀ ଉକ୍ତ ଆବେଦନରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ 12.6.1978 ତାରିଖରେ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇପଡିଥିଲେ, ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଶପଥ ପତ୍ରରେ ବୟାନକାରୀ ସାକ୍ଷୀ କେବଳ ଏତିକି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ମେଜର ମୁଖବେନ୍ ସିଂହ 10 ଜୁନ୍ 1978 ତାରିଖରେ କାର୍ଗିଲକୁ ସାମୟିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଯାଇଥିଲେ; ସେ ଛାତିରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ହେଉଥିବା କହିଥିଲେ ଏବଂ 16 ଜୁନ୍ 1978 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କୁ ଲେହକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ଛାତିରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ହେଉଥିବା କୌଣସି ତାରିଖ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିବୃତି ଯେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ 12 ଜୁନ୍ 1978 ତାରିଖରେ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇପଡିଥିଲେ, ତାହା ଖଣ୍ଡନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଯଦି ଏହି ରୋଗ ଛାତିରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା କାରଣରୁ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା 12 ଜୁନ୍ 1978 ତାରିଖରେ ହୋଇଥିଲା, ତେବେ ଏହା ଜଣା ନାହିଁ ଯେ କାହିଁକି ତାଙ୍କୁ 16 ଜୁନ୍ 1978 ତାରିଖରେ ହିଁ ଲେହର ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦୃଢୋକ୍ତିକୁ ଆଉ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇନାହିଁ ଯେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଅସୁସ୍ଥତା ବିଷୟରେ ଶୁଣିବା ପରେ, ସେ 16 ଜୁନ୍ 1978 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ମିରଟରୁ ଲେହକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ବହୁତ ପ୍ରରୋଚନା ପରେ ହିଁ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଭେଟିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉକ୍ତିକୁ ମଧ୍ୟ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇନାହିଁ ଯେ ଡାକ୍ତରଖାନାଟି ଜୀବନ ରକ୍ଷାକାରୀ ଚିକିତ୍ସାରୁ ବଞ୍ଚିତ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ଡାକ୍ତରଖାନା

ଥିଲା । ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଦୃଢୋକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇନାହିଁ, ଯଥା, (a) ଉକ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଜଣକ ଏକ ସଂକଟାପୃନ୍ନ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ ଏବଂ ନିଜେ ଚଳପ୍ରଚଳ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଥିଲେ; (b) ଉପଯୁକ୍ତ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଅମ୍ବାଲା କିମ୍ବା ଶ୍ରୀନଗର ସାମରିକ ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସ୍ଥିତିରେ ବିମାନ ସହାୟତାରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରିବାକୁ ଉଭୟ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା; (c) ଏହା ପରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ତାଙ୍କୁ ସେଠାରୁ ବାହାର କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେ ନିଜ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଶ୍ରୀନଗରକୁ ଯାଇପାରିଥାନ୍ତେ, ଏହି ଅନୁରୋଧକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା; (d) ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ସେହି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସାମରିକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରର ଧମକ ଦିଆଯାଇଥିଲା; (e) ବହୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନା ଏବଂ ନିବେଦନ ପରେ, 19.6.1978 ତାରିଖରେ ଜଣେ ଡାକ୍ତର ମେଜର ବୋଫାଲୋ ମୁଖବେନ୍ ସିଂହଙ୍କୁ ଲେହରୁ ଅମ୍ବାଲାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ 21.6.1978 ତାରିଖରେ ଅମ୍ବାଲାକୁ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସ୍ଥିତିରେ ବିମାନ ସହାୟତାରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରାଯିବ; (f) ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ 21 ଜୁନ୍, 1978 ତାରିଖରେ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସ୍ଥିତିରେ ବିମାନ ଯୋଗେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇ ନଥିଲା, କାରଣ ସେହି ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କୁ ଅମ୍ବାଲା ସେନା ଚିକିତ୍ସାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ କମାଣ୍ଡିଂ ଅଧିକାରୀ ଆବଶ୍ୟକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ; (g) ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱାସନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ 23.6.1978 ତାରିଖରେ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସ୍ଥିତିରେ ବିମାନ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯିବ ଏବଂ କେବଳ 23 ଜୁନ୍ 1978 ତାରିଖରେ ଉଧମପୁରରେ ତାଙ୍କୁ ଲେହକୁ ଫେରିବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା କାରଣ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ସୁସ୍ଥ ନଥିଲେ; (h) 24 ଜୁନ୍ 1978 ତାରିଖରେ ଲେହରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଶବ କିପରି ଏବଂ କାହିଁକି ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଜଳିଯାଇଥିଲା ସେ ବିଷୟରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି କାରଣ ପ୍ରକାଶ କରିନଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର-ସତ୍ୟପାଠରେ ଏକ ବହୁଉଦ୍ଦେଶ୍ୟିତ ବିବୃତି ଯେପରିକି "ମାମଲାର ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସହ ଅସଙ୍ଗତ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇନଥିବା କୌଣସି ଉପସ୍ଥାପନ ଏତଦ୍ଦ୍ୱାରା ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଉଛି" କେବଳ କ୍ଷତରେ ଲୁଣ ଘଷିବାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

12. ଯେଉଁଭଳି ଭାବେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆରୋପିତ ପୋଡ଼ାଜଳା ଘଟଣାର ମୁକାବିଲା କରିଛନ୍ତି, ତାହା ଆହୁରି ନିନ୍ଦନୀୟ ଅଟେ । ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର-ସତ୍ୟପାଠରେ କେବଳ ଏତିକି ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଯେତେବେଳେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ 23 ଜାନୁଆରୀ 1978 ତାରିଖରେ ବିମାନ ଅବତରଣ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା, "ଅଧିକାରୀ ବିମାନରେ ଚଢିନଥିଲେ । ସେ ରୋଷେଇ ଘରେ କିଛି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟ

କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ପରେ ଅଭିଯୋଗ ପତ୍ରରେ (ଏଥିରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ) ଯେପରି ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ତାଙ୍କ ମୃତଦେହ ୨୪ ପ୍ରତିଶତ ପୋଡ଼ିଯାଇ ଗୁରୁତର ଅବସ୍ଥାରେ ମିଳିଥିଲା । ତେଣୁ ଆଶଙ୍କା କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନଥିଲା" ।

13. ଆରମ୍ଭରୁ ହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟିତ୍ୱହୀନ ଆଚରଣରେ ଆମେ ଦୁଃଖିତ ଅଟୁ । ଆମେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗରେ ଯଥେଷ୍ଟ ତଥ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛୁ ଯେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ରହସ୍ୟମୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ । ଯଦି ଉତ୍ତରଦାତା-କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ବୟାନକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ, ଏହା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଅଧିକାରୀ ଜଣକ ତାଙ୍କ ଅସୁସ୍ଥତା କାରଣରୁ ଚଳପ୍ରଚଳ କରିବା ସ୍ଥିତିରେ ନଥିଲେ, ଏବଂ ଯେତେବେଳେ 16.6.1978 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କ ଅବସ୍ଥାକୁ ଏତେ ମାତ୍ରାରେ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଏବଂ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କେବଳ ବହୁତ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନା ପରେ ହିଁ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସେ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ନିରୀକ୍ଷଣରେ ଥିଲେ, ତାଙ୍କୁ ଏକୁଟିଆ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ରୋଷେଇ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସ କରିବା କଷ୍ଟକର ଯେ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ନିଜ ଅନୁରୋଧକ୍ରମେ ବିମାନରେ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସ୍ଥିତିରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା, ସେ ବିମାନରେ ଚଢିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆରୋପିତ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବାହାରିଯାଇଥିଲେ । ଏହା ପରେ କେବଳ ତାଙ୍କର ୨୪ ପ୍ରତିଶତ ପୋଡ଼ିହୋଇଥିବା ମୃତଦେହ ମିଳିଥିଲା । କୌଣସି ତଦନ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ପରି ମନେ ହେଉନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି କରାଯାଇଥାଏ, ଏହାର ଫଳାଫଳକୁ ଗୁପ୍ତ ରଖାଯାଇଛି । ଏହା ଯେ ଦାୟିତ୍ୱବାନ ସେନା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଏପରି ଏକ ଘଟଣା ଘଟିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ତଦନ୍ତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ ଏହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଅଣଦେଖା କରାଯିବା ଅଧିକ ଚକିତ କରିବା ଭଳି ବିଷୟ ଅଟେ । ଏହି ମାମଲାରେ ଏକ ଭଲ ଆଲୋଚନା ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ରହିଛି, ଯାହାର ଉତ୍ତର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ଏହି ତଥ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ଯେ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ମାମଲାକୁ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବହେଳା ଏବଂ ନିନ୍ଦନୀୟ ଗୁରୁତ୍ୱହୀନତା ସହିତ ପରିଚାଳନା କରାଯାଇଛି । ଏହା ଏପରି ଏକ ବିଷୟ ଅଟେ ଯାହାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ତଦନ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ, ଆମେ ଆଶା ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଛୁ ଯେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ସ୍ଥଳ ସେନାଧ୍ୟକ୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

14. ତେଣୁ, ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା, ଏହି ଉପସଂହାରରେ ଉପନୀତ ହେବା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ଚାକିରିରେ ଥିବାବେଳେ ଅଧିକାରୀଜଣକ ରହସ୍ୟମୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସାମରିକ ସେବା କାରଣରୁ ଏବଂ ଅତ୍ୟଧିକ ଗୁରୁତର ହୋଇ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା । ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ତରଫରୁ ଅପରାଧିକ ତ୍ରୁଟି ଏବଂ ପ୍ରଦତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ପାଇଁ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ *ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଭାବେ* ସନ୍ଧାନଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।ତେଣୁ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ 23.6.1978 ତାରିଖ, ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ଠାରୁ ଆବେଦନକାରୀ ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ତଥା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ଏବଂ ଶିଶୁ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି । ଆମେ ତାଙ୍କୁ 6,00,000 ଟଙ୍କା (ଛଅ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ର କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରୁଛୁ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ଯେ ଉକ୍ତ ରାଶି ଆଜିଠାରୁ ଛଅ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ ତାହା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଆମେ ଆହୁରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ଯେ ଆଜିଠାରୁ ଆଠ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ଏବଂ ଶିଶୁ ଭତ୍ତାର ବକେୟା ତାଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକ 12% ସୁଧ ସହିତ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ତଦନୁସାରେ, ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିୟମ ସ୍ୱତଃସିଦ୍ଧ ଅଟେ । ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନର ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଯାହା 6,000 ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ।

ୟୁ. ଆର୍. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷା ରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତା ଲେଙ୍କା,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ